

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Верховна Рада України
Народному депутату України
Олександру ФЕДІЄНКУ

Про розгляд депутатського звернення

Шановний пане Олександре!

Міністерство фінансів України розглянуло Ваше депутатське звернення від 24.09.2026 № 89д9/15-2026/226189 щодо забезпечення виконання судових рішень стосовно застосування спрощеної системи оподаткування операторами електронних комунікацій та в межах компетенції повідомляє.

Міністерство фінансів України підтверджує позицію, викладену в листі від 23.09.2026 № 13220-02-2/27445, відповідно до якої судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання органами державної влади та їх посадовими особами.

Відповідно до статті 129¹ Конституції України суд ухвалює рішення іменем України, судові рішення є обов'язковим до виконання, а держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку. Конституцією України також передбачено, що контроль за виконанням судового рішення здійснює суд.

Отже, Мінфін виходить із обов'язковості виконання судового рішення, яке набрало законної сили.

Водночас питання, який саме орган та які саме дії має вчинити на виконання конкретного судового рішення, визначається змістом судового рішення, його резолютивною частиною, нормами матеріального права та компетенцією відповідного органу.

Щодо розмежування повноважень Міністерства фінансів України та Державної податкової служби України.

Відповідно до Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375, Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що, зокрема, забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, забезпечує формування та реалізацію єдиної державної податкової, митної політики.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC00304000000D72D2C004924E500](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [11.06.2025 10:16:30](#) по [09.06.2027 10:16:30](#)

Міністерство фінансів України

13220-02-2/28735 від 02.10.2026

Відповідно до Положення про Державну податкову службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227 (далі – Положення про Державну податкову службу), Державна податкова служба України (ДПС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок).

ДПС у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Підпунктом 41.1.1. пункту 41.1. статті 41 Податкового кодексу України передбачено, контролюючими органами є: податкові органи (центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальні органи) - щодо дотримання законодавства з питань оподаткування (крім випадків, визначених підпунктом 41.1.2 цього пункту), законодавства з питань сплати єдиного внеску, а також щодо дотримання іншого законодавства, контроль за виконанням якого покладено на центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, чи його територіальні органи.

Зокрема, відповідно до підпунктів 19-1.1.1, 19-1.1.8, 19-1.1.9 та 19-1.1.11 пункту 19-1.1 статті 19-1 Податкового кодексу України до функцій контролюючих органів належать адміністрування податків, забезпечення обліку платників податків, ведення відповідних реєстрів та перегляд рішень контролюючих органів нижчого рівня у встановленому законом порядку.

Пунктом 299.10 статті 299 Податкового кодексу України передбачено, що реєстрація платника єдиного податку може бути анульована шляхом виключення з Реєстру платників єдиного податку за рішенням контролюючого органу у визначених Кодексом випадках.

Пунктом 299.11 статті 299 Кодексу окремо передбачено, що у разі виявлення контролюючим органом під час проведення перевірок порушень платником єдиного податку вимог глави 1 розділу XIV Кодексу анулювання реєстрації здійснюється за рішенням такого органу, прийнятим на підставі акта перевірки.

Отже, безпосереднє адміністрування податків і прийняття індивідуальних рішень щодо конкретних платників податків належить до повноважень ДПС.

При цьому судові рішення, які набрали законної сили і якими обов’язок щодо конкретного платника податків покладено на Державну податкову службу України, підлягають виконанню безпосередньо ДПС у межах її повноважень як контролюючого органу у порядку та спосіб, визначені судовим рішенням і законодавством.

Щодо пункту 1 депутатського звернення.

Міністерство фінансів України відповідно до встановленого порядку здійснює облік судових справ, учасником (стороною) яких є Мінфін, а також відповідних судових рішень, прийнятих у таких справах.

Водночас судові справи щодо застосування операторами електронних комунікацій спрощеної системи оподаткування, про які йдеться у зверненні, розглядаються за участю відповідних платників податків та контролюючих органів і Міністерство фінансів України не є учасником у таких справах.

З огляду на зазначене Мінфін не має можливості надати інформацію про всі судові рішення, які набрали законної сили та стосуються права операторів електронних комунікацій на застосування спрощеної системи оподаткування, оскільки така інформація не формується та не обліковується Мінфіном за ознакою, зазначеною у зверненні.

Щодо пунктів 2 та 3 депутатського звернення.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно зі статтею 129¹ Конституції України судові рішення є обов'язковим до виконання. При цьому обов'язок щодо безпосереднього виконання судового рішення покладається на орган, якого стосується таке рішення та на якого судом визначено відповідний спосіб його виконання.

Отже, у справах щодо застосування операторами електронних комунікацій спрощеної системи оподаткування судові рішення, якими відповідні обов'язки покладено на контролюючі органи, підлягають безпосередньому виконанню саме ДПС та відповідним територіальним органом ДПС у межах визначених законом повноважень.

Мінфін не може підміняти ДПС у виконанні судового рішення або здійснювати дії, які законом віднесені до компетенції контролюючого органу.

Контроль за виконанням судового рішення здійснюється судом у порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

Щодо пункту 4 депутатського звернення.

Міністерство фінансів України не має правових підстав робити висновок про виконання або невиконання конкретного судового рішення без аналізу самого судового рішення та фактичних дій органу, на якого покладено його виконання.

Проте Мінфін підтримує позицію, що судові рішення, яке набрало законної сили, підлягає обов'язковому виконанню відповідним суб'єктом владних повноважень.

Якщо судовим рішенням контролюючий орган зобов'язано вчинити певні дії, саме відповідний контролюючий орган має забезпечити їх вчинення у спосіб та строки, визначені судовим рішенням і законодавством.

У разі виникнення спору щодо фактичного виконання судового рішення питання такого виконання може бути предметом судового контролю у порядку, встановленому процесуальним законодавством. Конституцією України прямо визначено суд як суб'єкта контролю за виконанням судового рішення (стаття 129¹ Конституції України).

Кодексом адміністративного судочинства України (далі КАС – України) передбачено спеціальний механізм судового контролю за виконанням судових рішень.

Зокрема, відповідно до статті 381¹ КАС України судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах здійснює суд, який розглянув справу як суд першої інстанції. Статтею 382 КАС України передбачено можливість зобов'язання суб'єкта владних повноважень подати звіт про виконання судового рішення, а статтею 383 — можливість визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень, вчинених на виконання судового рішення.

Отже, у разі спору щодо належності виконання конкретного адміністративного судового рішення законодавством передбачено механізм судового контролю саме судом, який розглядав відповідну справу.

Щодо пункту 5 депутатського звернення.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

Згідно зі статтею 129¹ Конституції України судові рішення є обов'язковим до виконання. У разі якщо судовим рішенням обов'язок щодо вчинення певних дій покладено на контролюючий орган, його безпосереднє виконання забезпечується відповідним органом ДПС.

Водночас контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах відповідно до статті 381¹ Кодексу адміністративного судочинства України здійснює суд, який розглянув справу як суд першої інстанції. Такий контроль, зокрема, може здійснюватися шляхом зобов'язання суб'єкта владних повноважень подати звіт про виконання судового рішення, а також шляхом розгляду заяви про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених на виконання судового рішення.

Отже, у разі виникнення питання щодо повноти або належності виконання судового рішення саме суд має передбачені законом повноваження здійснювати контроль за його виконанням та оцінювати дії відповідного суб'єкта владних повноважень.

Щодо пункту 6 депутатського звернення.

Відповідно до підпунктів 1, 2 пункту 4 Положення про Державну податкову службу України ДПС відповідно до покладених на неї завдань:

1) вносить в установленому порядку на розгляд Міністра фінансів пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади, наказів Мінфіну, а також подає Міністрові фінансів на погодження позицію щодо проектів нормативно-правових актів, розробниками яких є інші центральні органи виконавчої влади;

2) розробляє проекти законів України, проекти актів Президента України, Кабінету Міністрів України, проекти наказів Мінфіну та пропозиції щодо інших нормативно-правових актів з питань, що належать до сфери діяльності ДПС, та в установленому порядку подає їх Міністру фінансів.

Пунктом 52.6 статті 52 Податкового кодексу України встановлено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, проводить періодичне узагальнення індивідуальних податкових консультацій, а також аналізує обставини, що свідчать про неоднозначність окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, шляхом надання узагальнюючих податкових консультацій, які затверджуються наказом цього органу.

Порядок підготовки та надання узагальнюючих податкових консультацій визначено Порядком надання узагальнюючих податкових консультацій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 27 вересня 2017 року

№ 811, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13 жовтня 2017 року за № 1266/31134.

Отже, результати узагальнення практики застосування податкового законодавства, у тому числі у разі виявлення неоднозначності окремих його норм, можуть бути підставою для підготовки відповідних пропозицій щодо нормативного врегулювання.

Таким чином, у разі виявлення ДПС за результатами аналізу судової практики проблемних питань або неоднозначності застосування норм податкового законодавства, ДПС може надати Міністерству фінансів України відповідні пропозиції. У разі встановлення потреби у нормативному врегулюванні Мінфін в межах своїх повноважень опрацює такі пропозиції.

Щодо пунктів 7-8 депутатського звернення.

Міністерство фінансів України не заперечує обов'язковості виконання судових рішень, які набрали законної сили. Відповідно до статті 129¹ Конституції України судові рішення є обов'язковим до виконання.

Водночас повноваження Мінфіна та ДПС у цій сфері є різними.

Мінфін відповідно до законодавства забезпечує формування та реалізацію державної фінансової, бюджетної, податкової політики, а також здійснює нормативно-правове регулювання у визначеній сфері. Мінфін не здійснює безпосереднього адміністрування податків, не приймає індивідуальних рішень щодо конкретних платників податків та не здійснює виконання судових рішень, прийнятих у спорах між платниками податків та контролюючими органами.

Безпосереднє виконання судового рішення у конкретній справі здійснюється органом ДПС, якого стосується таке рішення та на якого судом покладено відповідний обов'язок. Водночас контроль за виконанням судового рішення здійснює суд у порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України.

Разом з тим ДПС у межах своїх повноважень здійснює аналіз та узагальнення практики застосування податкового законодавства і у разі виявлення проблемних питань або неоднозначності його застосування може надавати Мінфіну відповідні пропозиції.

У разі надходження таких пропозицій Мінфін здійснює їх опрацювання в межах компетенції.

Таким чином, Міністерство фінансів України не здійснює безпосереднього виконання або судового контролю за виконанням індивідуальних судових рішень, а реалізує свої повноваження у частині формування та нормативно-правового забезпечення державної податкової політики. Безпосереднє виконання судових рішень забезпечує відповідний орган ДПС, а контроль за їх виконанням здійснює суд.

З повагою

Перший заступник Міністра

Роман ЄРМОЛИЧЕВ